

FITXA IDENTIFICATIVA**Dades de l'Assignatura**

Codi	34980
Nom	Institucions i polítiques de la Unió Europea
Cicle	Grau
Crèdits ECTS	6.0
Curs acadèmic	2022 - 2023

Titulació/titulacions

Titulació	Centre	Curs	Període
1300 - G.CC.Polít.i Admón.Públ.	Facultat de Dret	3	Segon quadrimestre
1922 - Doble Grau en Dret i Ciències Polítiques	Facultat de Dret	4	Segon quadrimestre
1924 - Doble Grau en Sociologia i Ciències Polítiques i de l'Administració	Facultat de Dret	4	Segon quadrimestre
1925 - Doble Grau en Sociologia i Ciències Polítiques i de l'Administració	Facultat de Ciències Socials	4	Segon quadrimestre

Matèries

Titulació	Matèria	Caràcter
1300 - G.CC.Polít.i Admón.Públ.	22 - Institucions i Polítiques de la Unió Europea	Obligatòria
1922 - Doble Grau en Dret i Ciències Polítiques	5 - Assignatures obligatòries de quart curs	Obligatòria
1924 - Doble Grau en Sociologia i Ciències Polítiques i de l'Administració	6 - Assignatures obligatòries de quart curs	Obligatòria
1925 - Doble Grau en Sociologia i Ciències Polítiques i de l'Administració	6 - Assignatures obligatòries de quart curs	Obligatòria

Coordinació

Nom	Departament
GARCIA GARCIA, MARIA JESUS	45 - Dret Administratiu i Processal

RESUM

Aquesta assignatura introdueix l'alumnat en el sistema polític de la Unió Europea, mitjançant tres grans apartats (institucions, actors i polítiques públiques), precedits d'una breu introducció històrica al procés d'integració europea. Els continguts d'aquesta assignatura s'emmarquen en el procés de formació dels estudiants de Grau de Ciència Política i de l'Administració. Per això, l'anàlisi del sistema polític europeu utilitzarà l'utilatge teòric i conceptual adquirit en les assignatures de Ciència Política dels cursos previs. També es complementarà amb altres enfocaments tangencials del grau, per tal d'oferir una visió multidisciplinària sobre el procés d'integració europea i els seus principals components.

CONEIXEMENTS PREVIS**Relació amb altres assignatures de la mateixa titulació**

No heu especificat les restriccions de matrícula amb altres assignatures del pla d'estudis.

Altres tipus de requisits

No són necessaris.

COMPETÈNCIES (RD 1393/2007) // RESULTATS DE L'APRENENTATGE (RD 822/2021)**1300 - G.CC.Polít.i Admón.Públ.**

- Posseir coneixement i capacitat de comprensió de fets essencials, conceptes, principis i teories relatives a les ciències polítiques i de l'administració pública, així com l'espectre de les seues disciplines de referència.
- Posseir les habilitats d'aprenentatge necessàries per a emprendre estudis posteriors o millorar la seua formació amb un cert grau d'autonomia.
- Conèixer i saber analitzar el disseny, la planificació, la gestió i l'avaluació de les polítiques públiques.
- Conèixer i saber analitzar les polítiques de respecte a la igualtat entre homes i dones, així com d'igualtat d'oportunitats i no-discriminació, i de promoció de la solidaritat, la protecció ambiental i la cultura de la pau.

RESULTATS D'APRENENTATGE (RD 1393/2007) // SENSE CONTINGUT (RD 822/2021)

En finalitzar aquest curs, l'alumnat haurien d'haver adquirit les següents habilitats:

- 1) Conèixer el procés de formació de la Unió Europea des dels seus orígens després de la II Guerra Mundial;
- 2) Identificar el paper de les principals institucions del sistema polític europeu, les seves regles i les relacions existents entre elles;
- 3) Identificar els principals actors que protagonitzen el procés polític de la UE i la interacció que es dona entre ells;
- 4) Valorar apropiadament les principals problemàtiques i disfuncions de la Unió Europea, amb especial atenció al dèficit democràtic;
- 5) Conèixer les principals polítiques públiques de la Unió Europea.

DESCRIPCIÓ DE CONTINGUTS

1. Història del procés d'integració europea

Creació i evolució de la integració europea: de les Comunitats Europees a la Unió Europea. Del Tractat de Paris al Tractat de Lisboa. Perspectives de futur.

2. La natura política i jurídica de la Unió Europea

Les característiques distintives de la Unió Europea. L'estatut d'Estat membre. El sistema de competències. La Carta de Drets Fonamentals.

3. Institucions de la Unió Europea

L'esquema institucional bàsic. El Consell Europeu. El Consell. El Parlament Europeu. El Tribunal de Justícia. El Tribunal de Comptes. El Comitè Econòmic i Social. El Comitè de les Regions.

4. El procés polític a la Unió Europea

La UE com a sistema polític. La governança multinivell. Presa de decisions i policymaking a la UE. La comitologia. El dèficit democràtic. Els ciutadans i el seu paper en el sistema de l'EU. L'opinió pública.

5. Actors polítics a la Unió Europea

Eleccions i partits a la Unió Europea. Representació d'interessos. Els grups de pressió. La UE com a actor global: política exterior, seguretat i defensa.

6. Anàlisi de les polítiques de la Unió Europea

Efectes econòmiques de la integració dels mercats. El mercat únic i la defensa de la competència. La Unió monetaria y les polítiques macroeconòmiques. Les Finances públiques de la Unió Europea. La Política Agrícola comú. La política regional i de cohesió.

7.

VOLUM DE TREBALL

ACTIVITAT	Hores	% Presencial
Classes teoricopràctiques	60,00	100
Assistència a esdeveniments i activitats externes	5,00	0
Estudi i treball autònom	30,00	0
Lectures de material complementari	15,00	0
Preparació d'activitats d'avaluació	15,00	0
Preparació de classes de teoria	15,00	0
Preparació de classes pràctiques i de problemes	10,00	0
TOTAL	150,00	

METODOLOGIA DOCENT

Classes teòriques:

Les classes teòriques es basaran en les exposicions del professor o professora. Les explicacions de fomentar de manera deliberada l'anàlisi crítica dels continguts, tractant d'establir comparacions de les idees originals amb situacions d'aquest. Per això es demanarà la participació activa i informada de cada alumne, la qual tindrà el seu reflex en la qualificació final.

Classes pràctiques:

En les classes pràctiques s'analitzaran preferentment textos i materials referits a casos i problemes europeus. La dinàmica de la classe pràctica consistirà en debatre el text que s'ha definit i analitzar críticament d'acord amb les categories analítiques aportades pel professor. S'efectuaran a classe també treballs pràctics sobre qüestions de política europea tractades en els mitjans de comunicació.

AVALUACIÓ

El sistema d'avaluació

A- Prova/es escrita/es i/o orals, consistents en un o més exàmens que podran ser de tipus objectiu, incloure qüestions teórico-pràctiques i/o problemes.

B- Avaluació contínua de cada estudiant, basada en l'assistència regular i participació activa en les activitats presencials proposades, como ara la realització de pràctiques o la participació en tallers, l'elaboració i/o entrega de treballs, memòries/informes i/o presentacions orals sobre eixes activitats, de forma individual o col·lectiva, tot això prenent en consideració el grau d'implicació i esforç de l'estudiant en el procés d'ensenyança-aprenentatge i les habilitats i actituds mostrades durant el desenvolupament de les dites activitats.

C- Avaluació contínua de cada estudiant, basada en l'assistència de l'estudiant a seminaris o visites a institucions; i, si és el cas, entrega de treballs, memòries/informes i/o presentacions orals sobre l'activitat realitzada, de forma individual o col·lectiva, tot això prenent en consideració el grau d'implicació i esforç de l'estudiant en el procés d'ensenyança-aprenentatge i les habilitats i actituds mostrades durant el desenvolupament de la dita activitat.

La condición de las actividades de la evaluación contínua como recuperables o no recuperables se comunicará a los estudiantes por el profesor de la asignatura cuando se planteen dichas actividades durante el curso.

D- Per a la realització de les activitats aplicades i complementàries, el professor de l'assignatura, podrà fer servir la metodologia de L'Aprenentatge-Servei.

Ponderació A 70% B + C 30%

REFERÈNCIES

Bàsiques

- ABELLAN HONRUBIA,V.; VILA COSTA,B.(2011): Lecciones de Derecho Comunitario Europeo, ariel Derecho.
- ALCAIDE FERNANDEZ, J.; CASADO RAIGON,R. (2014): Curso de Derecho de la Unión Europea, Tecnos, Madrid.
-
- ALONSO GARCIA, R.(2014): Sistema jurídico de la Unión Europea, Civitas-Thomson Reuters.
- DIAZ MORENO,F.(2009):Manual de Derecho de la Unión Europea, Civitas, Madrid.
- GUTIERREZ ESPADA,C. (2019): La Unión Europea y su Derecho, Trotta, Madrid.

- HIX, S. Y HOYLAND, B. (2012): Sistema político de la Unión Europea, Madrid, McGraw-Hill.
- JORDAN GALDUF, J.M., (COORD) (2013): Economía de la Unión Europea, Aranzadi, Cizur Menor.
- LINDE PANIAGUA, E. y otros, (2012): Principios de Derecho de la Unión Europea, Colex, Madrid.
- MANGAS MARTIN, A.; LIÑAN NOGUERAS, D.L. (2020): Instituciones y Derecho de la Unión Europea, Tecnos, Madrid.
- CINI, M. (2019): European Union Politics, Oxford University Press.
- CUENCA GARCIA, E. (2007): Economía de la Unión Europea, Pearson, Madrid.

Complementàries

- BARBÉ, E. (2000): Política exterior europea, Barcelona, Ariel.
- BOMBERG, E.; PETERSON, J.; COBERBETT, J., eds. (2012): The European Union: how does it work?, Oxford University Press
- BOU FRANCH, V.; CERVERA VALLTERRA, M. (2016). Normativa y jurisprudencia básica del Derecho de la Unión Europea, Valencia, Tirant lo Blanch.
- BOU FRANCH, V. (2015): Introducción al Derecho de la Unión Europea, Civitas-Thomson Reuters, Cizur Menor.
- COMISION EUROPEA (2014): El funcionamiento de la Unión Europea, Guía del ciudadano sobre las instituciones de la Unión Europea, Oficina de Publicaciones Oficiales de la Unión Europea.
- FERRER LLORET, J. (2020). Introducción al Derecho de la Unión Europea, Tirant lo Blanch.
- FERNANDEZ PASARIN, A.M. (2010): Europa como opción histórica, Barcelona, IUEE/UAB.
- GARCIA GARCIA, M.J Y MARTINEZ OTERO, J. (2019): Lliçons de Dret de la Unió Europea, Tirant lo Blanch Valencia.
- GARCIA GARCIA, M.J. y OTERO MARTINEZ, J. (2020). Lecciones de Derecho de la Unión Europea, Tirant lo Blanch.
- GARCIA GARCIA, M.J. (2020). La Unión Europea en 100 esquemas y 10 metáforas, Tecnos.
- GUTIERREZ ESPADA, C.; CERVELL HORTAL, M.J. (2010): Adaptación al Tratado de Lisboa 2007 del sistema institucional decisorio de la Unión, acción exterior y personalidad jurídica, Comares, Granada.
- JIMENA QUESADA, L. (2016): Dret de la Unió Europea, Publicaciones de la Universidad de Valencia, Valencia.
- LOPEZ BARRERO, E. Y RIPOLL CARULLA, S., (2017): Derecho de la Unión Europea, Centro de Estudios Financieros, Madrid.

- MATEO GONZALEZ, G. (2008): *Hacia una Constitución Europea: las conferencias intergubernamentales en la Unión Europea*, Valencia, Tirant lo Blanch.
- MORATA, F. (2005): *Historia de la Unión Europea*, Barcelona, UOC.
- NUGENT, N. (2010): *The government and politics of the European Union*, Durham, Duke University Press.
- PETERSON, J., HODSON, D. (2017): *The institutions of the European Union*, Oxford University Press.
- ROSAMOND, B. (2000): *Theories of European Integration*, New York, St. Martin's Press.
- SIEDENTOP, L. (2011): *Democracy in Europe*, Hammondsworth, Penguin.
- MORATA, F. (2007): *Procesos, actores y políticas*, Barcelona, Ariel.
- TORREBLANCA, J.I. (2011): *La fragmentación del poder europeo*, Barcelona, Icaria.